

Osoby młode na regionalnym rynku pracy

W niniejszym opracowaniu definiuje się osobę młodą jako osobę w wieku 15-29 lat. Zgodnie z definicją zawartą w polskiej wersji rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006, a także w nawiązaniu do interpretacji Komisji Europejskiej z 9 grudnia 2013 r., osoby z kategorii NEET to osoby młode, które spełniają łącznie trzy warunki: nie pracują (tj. są bezrobotne lub bierne zawodowo), nie kształcą się (tj. nie uczestniczą w kształceniu formalnym), ani nie szkolą. Osoba z kategorii NEET wg definicji przyjętej w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, osoba młoda w wieku 15-29 lat, która spełnia łącznie trzy warunki, czyli:

Strona | 5

- 1) nie pracuje (tj. jest bezrobotna lub bierna zawodowo),
- 2) nie kształci się (tj. nie uczestniczy w kształceniu formalnym w trybie stacjonarnym)
- 3) nie szkoli (tj. nie uczestniczy w pozaszkolnych zajęciach mających na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy).

Fundamentalną cechą tej kategorii jest więc brak zaangażowania w dwie podstawowe sfery życia społecznego, tzn. sferę edukacji i sferę pracy. W NEET bowiem znajduje się nie tylko osoba młoda, która spełnia kryteria osoby bezrobotnej, lecz także jednostka przedwcześnie kończąca edukację, nieszukająca pracy, pozostająca – czasem z wyboru, a czasem z konieczności – na utrzymaniu rodziców lub angażująca się w działalność nieakceptowaną społecznie.

Do czynników, które wpływają na znaczny wzrost ryzyka pozostawania w grupie NEET zalicza się przede wszystkim: niepełnosprawność, niskie wykształcenie, pochodzenie migracyjne, doświadczenie bezrobocia przez rodziców (zjawisko dziedziczenia biedy), zamieszkanie na obszarach peryferyjnych.

Populacja Warmii i Mazur odznacza się stosunkowo dużym udziałem osób młodych. Pomimo obserwowanego procesu starzenia się społeczeństwa, województwo warmińsko-mazurskie jest regionem o najniższym w Polsce udziale osób starszych w ogólnej liczbie ludności. W 2015 r. udział osób w wieku poprodukcyjnym (60 lat i więcej kobiety, 65 lat i więcej mężczyźni) był w województwie najniższy w kraju i wyniósł 14,1%, podczas gdy w kraju – 15,8%. Warmińsko-mazurskie należy do grupy województw o stosunkowo wysokim odsetku ludzi młodych w wieku przedprodukcyjnym (0–17 lat), choć liczba ludności w tym wieku systematycznie zmniejszała się i w 2015 r. wyniosła 266,9 tys. osób, a udział tej grupy ludności w populacji ogółem zmniejszył się znacznie z 27,0% w 2000 r. do 18,5% w 2015 r. W 2015 r. udział osób w wieku 15-29 lat wyniósł 19,9% (286,8 tys.).

Bezrobocie na Warmii i Mazurach jest zróżnicowane także ze względu na wiek osób pozostających bez zatrudnienia. Trudna sytuacja dotyczy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w tym bezrobotnych do 30 roku życia. Najliczniejszą grupę wiekową w strukturze bezrobotnych stanowią osoby w wieku 25-34 lata. Wg danych na koniec grudnia 2015 roku ich liczba wyniosła 22